

Čís. 5691.

K padelaniu zmenky (§ 403, čís. 1 tr. zák.) nestačí, pripojil-li pachateľ, ktorý nebol oprávnený podpisovať obchodnú spoločnosť, na zmenku pod firemnú pečiatku (razítko) spoločnosti svoj podpis, aby vznikol dojem, že za zmenku ručí zmenečne ona obchodná spoločnosť; učinil-li tak preto, aby si týmto spôsobom opatril poskytnutie alebo predĺženie úveru, ide o podvod podľa § 384 tr. zák.

K otázke totožnosti skutku v smysle § 325, odst. 1 tr. p.

(Rozh. zo dňa 26. septembra 1936, Zm III 84/36.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti E. D. pre dvojnásobný zločin padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, čís. 1 tr. z. mimo iného čiastočne vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného, zrušil rozsudok odvolacieho súdu čo do kvalifikácie, pokiaľ trestný čin obžalovaného, spáchaný v roku 1932, bol kvalifikovaný ako zločin padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, čís. 1 tr. z., a kvalifikoval tento trestný čin ako prečin úverového podvodu podľa § 384 tr. z.

Z d ô v o d o v:

Sťažovateľ uplatňuje dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. námietskou, že jeho čin nie je zločinom padelania zmenky, lebo k tomu sa vyžaduje, aby pachateľ podpísal na zmenke meno iného, on však podpísal len svoje meno, takže nejde o padelanie súkromnej listiny, lebo firma »M.« je účastinnou spoločnosťou, ku značeniu ktorých oprávnení zástupcovia sú vo firemnom registriku verejne vedení, takže skutkový stav bol majiteľom zmenky známy, resp. musel im byť známy, keďže vysvitá z verejnej knihy. V súvislosti s touto námietskou uvádza sťažovateľ, že keď by v jeho konaní bol preca spatrovaný trestný čin, mohol by byť kvalifikovaný len ako úverový podvod, z ktorého dôvodu uplatňuje zmätok podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., zároveň vlastne však i dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1 c) tr. p., lebo ďalej namieta, že tento prečin je už premlčaný.

Zmätočnej sťažnosti neľze čiastočne odopreť oprávnenie.

Vrchný súd zistil, že obžalovaný jednak v roku 1930 a potom v roku 1932 predstieral J. a M. F-ovým, že za pôžičku jemu poskytnutú bude ručiť zmenečne firma »M.«, u ktorej bol zamestnaný, a že skutočne vydal im jednak v roku 1930 a potom dňa 6. marca 1932 zmenky opatrené na mieste určenom pre výstavcu razítkom firmy »M.« odevný priemysel, úč. spol. v B., pod ktoré pripojil svoj podpis. Pri tom obžalovaný podľa zistenia vrchného súdu poškodených výslovne ubezpečil, že ako obchodvedúci menovanej firmy je oprávnený firmu tú signovať a zmenkove zaviazat'. Toto konanie obžalovaného kvalifikoval odvolací súd jako dvojnásobný zločin padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, č. 1 tr. z., lebo podľa názoru vrchného súdu, keď obžalovaný nebol oprávnený firmu »M.« zmenkove zaviazat', prez to však opatril

zmenky firemným razítkom, ku ktorému pripojil svoj podpis, zhotovil nepravé zmenky a odovzdavši ich poškodeným použil ich na dokazovanie toho, že firma »M.« je zmenkove zaviazaná.

Zločin podľa §§ 401 a 403, č. 1 tr. z. môže byť spáchaný len zhotovením nepravkej zmenky alebo porušením zmenky pravej, teda alebo padelaním alebo porušením podstatných náležitostí zmenky.

Podstatnou náležitosťou zmenky je podľa § 3, č. 5 zákona č. 1/1928 Sb. z. a n. podpis výstavcov menom alebo firmou a je preto padelanie alebo porušenie podpisu výstavcu uvedeným zločinom.

Pre posúdenie viny obžalovaného je preto rozhodné, či padelal podpis výstavcu zmenky, totiž účastinnej spoločnosti »M.«. Vrchný súd vlastne ani túto otázku nezodpovedal kladne, lebo vo svojom rozsudku uvádza doslovne len to, že »na zmenke, na mieste, ktoré je určené pre podpis vystaviteľa, je razítko firmy »M.« a pod tým podpis obžalovaného, teda vlastne firemný podpis fy »M.« pre ten prípad, že by obžalovaný skutočne bol mal právo za firmu »M.« zmenečne signovať«. Že by obžalovaný toto právo skutočne bol mal, vrchný súd nezistil, nebolo to tiež nikdy tvrdené a z celého obsahu dôvodov rozsudku odvolacieho súdu plynie, že nepochyboval o pravdivosti obrany obžalovaného, že nemal práva za menovanú firmu zmenečne znamenať. Preto ani vrchný súd nedospel k tomu názoru, že obžalovaný padelal podpis menovanej firmy, ale náležitosti kvalifikácie podľa § 403, č. 1 tr. z. vidí v tom, že »obžalovaný razítko a svoj podpis pod razítko pripojil, a b y v z n i k o l d o j e m, že vystaviteľkou zmenky je fa »M.«, že teda firma za zmenku zmenečne ručí«. To však k naplneniu pojmu padelania zmenky nestačí, lebo na základe tohoto zistenia neľze tvrdiť, že obžalovaný skutočne padelal zmenku, totiž p o d p i s menovanej firmy ako jej vystaviteľky, lebo to, čo obžalovaný na zmenke uviedol, nie je podpisom firmy »M.«.

Z uvedeného dôvodu súhlasí najvyšší súd s námietkou zmätočnej sťažnosti, že v súdenom prípade nejde o padelanie zmenky a preto o zločin padelania súkromnej listiny kvalifikovaný podľa § 403, č. 1 tr. z. Neľze však súhlasiť v celom rozsahu s názorom zmätočnej sťažnosti, že by išlo o úverový podvod (§ 384 tr. z.) beztrestný v dôsledku premlčania. Uvedenou námietkou pripúšťa sám sťažovateľ, že jeho konanie vykazuje všetky náležitosti prečinu úverového podvodu, o čom neľze pochybovať, keď podľa zistenia vrchného súdu poškodení len preto poskytli obžalovanému úver, po prípade predĺženie úveru, ponevác verili jeho ubezpečeniu, že za jeho dlžobu bude ručiť jeho zamestnávateľka; sťažovateľ má však za to, že tento prečin je premlčaný, nevádza však bližšie odôvodnenie tejto svojej námietky. Činnosť obžalovaného, ktorá bola predmetom obžaloby a rozsudkov oboch nižších súdov, rozpadá sa na dve obdobia; jednak na činnosť vykonanú v roku 1930, kedy obžalovaný získal od poškodených pôžičku 7.000 Kč, jednak na činnosť vykonanú v čas vystavenia zmenky zo dňa 6. marca 1932. Ponevác prvé sudcovské opatrenie proti obžalovanému stalo sa v tomto trestnom pokračovaní dňa 10. januára 1935, kedy vyšetrojúci sudca k návrhu štátneho zastupiteľstva predvolal obvineného a svedkov, uply-

nula od uvedenej prvej činnosti obžalovaného do zmieneného prvého opatrenia trestného súdu doba dlhšia troch rokov (§ 106, odst. 2 tr. z.), neuplynula však táto doba od onej druhej činnosti do zmieneného súdneho opatrenia.

Preto najvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného, pokiaľ uplatňovala dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1 c) tr. p. len dotyčne činnosti vykonanej obžalovaným v roku 1930, dotyčne druhej činnosti — vykonanej v dobe začiatkom marca 1932 — však len zmätočnej sťažnosti opretej o dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1 b) tr. p., z uvedeného dôvodu zrušil čiastočne rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa čo do viny, čiastočne rozsudok odvolacieho súdu čo do kvalifikácie, sprostil obžalovaného podľa § 326, č. 3 tr. p. obžaloby pre onu prvú časť jeho trestnej činnosti, druhú časť zistenej jeho činnosti však kvalifikoval ako prečin podľa § 384 tr. z.

K námietke zmätočnej sťažnosti, uplatňovanej s hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 11 tr. p. preto, že vraj bolo inkriminované výlučne padelenie zmenky a že preto nemôže byť predmetom jeho odsúdenia pre úverový podvod jeho konanie, ktoré predchádzalo podpísaniu zmenky, treba podotknúť, že v smysle ustanovenia § 325, odst. 1 tr. p. pod slovom čin, skutok, je treba rozumieť udalosť, príbeh vo fyzickom smysle. Predmetom obžaloby je konkrétny, určitý príbeh a účasť obžalovaného na tomto príbehu. Totožnosť skutku nie je porušená tým, že skutok nadobudnul inej tvárnosti preto, že ku skutkovým složkám tvrdeným obžalobou pristúpily ďalšie okolnosti obžalobou výslovne nez dôrazňované, keď sa rozsudok vzťahuje na túže udalosť, ktorá bola predmetom obžaloby. V súdenom prípade nebolo preto predmetom obžaloby výlučne pokračovanie obžalovaného pri podpise zmenky, ale aj všetko to, čo tomuto podpisu predchádzalo, k vystaveniu zmenky viedlo a touto činnosťou obžalovaného vyvrcholilo. Boli preto súdy nižšieho stupňa oprávnené zisťovať aj tieto okolnosti a vina obžalovaného mohla byť vyslovená aj v tomto smere.

Čís. 5692.

Slovné delikty, zakladajúce ináč skutkovú podstatu prečinu podľa § 15, čís. 2 zákona na ochranu republiky, ktorými vodcovia shluklého davu utvrdzovali účastníkov shluknutia v násilnom odpore so zbraňou proti výkonu úradných orgánov, sú absorbované skutkovou podstatou zločinu podľa § 6, odst. 1, prvý prípad zák. čl. XL:1914.

(Rozh. zo dňa 26. septembra 1936, Zm III 143/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti D. S. a spol. pre zločin násilia proti orgánom vrchnosti zmätočne sťažnosti obžalovaných čiastočne odmietol, čiastočne zamietol, z úradnej povinnosti z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p. však zrušil podľa § 33, odst. 1 por. nov. rozsudky oboch súdov nižších stolíc vo výroku, ktorým bol